

Zaaknummer: 00001207938
Onderwerp: Zienswijze Kadernota 2027 OD NHN
Datum raadsvergadering: 17 februari 2026

Portefeuillehouder: N. Langedijk
Programma: 7. Volksgezondheid en milieu

Publiekssamenvatting

Jaarlijks zenden verbonden partijen een kadernota aan de deelnemende gemeenten. In de kadernota staan de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor het komende begrotingsjaar. Van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) is de Kadernota 2027 ontvangen. De gemeenteraad wordt gevraagd een zienswijze af te geven. Na ontvangst van zienswijzen van deelnemers stelt de OD NHN de conceptbegroting 2027 op.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit de volgende zienswijze over de Kadernota 2027 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord aan het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken:

1. Dat de uitvoering van het Plan van Aanpak Robuustheid in eerste instantie binnen de eigen begroting en positief rekeningresultaat wordt gedekt en hierover verantwoording wordt afgelegd bij de conceptbegroting 2027;
2. Dat structurele en incidentele middelen voor bedrijfsvoering en ICT pas aan de orde zijn nadat de OD NHN robuust is geworden en deze concreet en controleerbaar zijn onderbouwd;
3. De uitvoering van de overige in de Kadernota genoemde onderdelen ambitiearm en sober vorm te geven en deze te laten aansluiten op het robuust worden van de OD NHN.

Inleiding

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) voert voor gemeenten milieutaken uit, zoals vergunningen verlenen, toezicht houden, handhaven en adviseren over de leefomgeving. In de Kadernota 2027 staat wat de OD NHN in 2027 wil doen en wat dat gaat kosten. Gemeenten en de provincie mogen hierop reageren met een zienswijze. De Kadernota wordt op 19 maart 2026 vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Beoogd effect

Het standpunt van Dijk en Waard ten aanzien van de kadernota 2027 van de GR OD NHN kenbaar te maken en op deze manier als gemeenteraad aan de voorkant te kunnen sturen op hoofdlijnen van beleid.

Kader

Wet gemeenschappelijke regelingen en de regionale Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR). De indexatie is gebaseerd op de door de Regietafel NHN aangeleverde indexatiecijfers en de door OD NHN gehanteerde weging.

Argumenten per beslispunt

1. Dat de uitvoering van het Plan van Aanpak Robuustheid in eerste instantie binnen de eigen begroting en positief rekeningresultaat wordt gedekt en hierover verantwoording wordt afgelegd bij de conceptbegroting 2027.
 1. *Wettelijk verplichte robuustheid*

De OD NHN moet toekomstbestendig zijn om haar wettelijke taken goed en betrouwbaar te kunnen uitvoeren. Dit volgt uit de landelijke robuustheidscriteria en uit de provinciale bestuursrapportage, waarin is vastgesteld dat robuustheid in alle gevallen noodzakelijk is, ook met het oog op eventuele toekomstige samenwerking of fusie. De uitvoering van het Plan van Aanpak Robuustheid dient planmatig plaats te vinden en daarbij dient eerst gekeken te worden naar bestaande middelen, incidentele meevallers en besparingen uit efficiencyonderzoek. Structurele lasten kunnen pas aan de orde zijn nadat nut, noodzaak en fasering inzichtelijk zijn gemaakt en hierover verantwoording wordt afgelegd.
2. Dat structurele en incidentele middelen voor bedrijfsvoering en ICT pas aan de orde zijn nadat de OD NHN robuust is geworden en deze concreet en controleerbaar zijn onderbouwd.
 1. *Onduidelijke onderbouwing, meer inzicht en monitoring nodig*

Het doel van de voorgestelde middelen voor bedrijfsvoering en ICT is het borgen van een veilige, stabiele en toekomstbestendige digitale werkomgeving, die noodzakelijk is voor een goede uitvoering van de wettelijke milieutaken. Deze doel wordt onderschreven, echter de onderbouwing van de gevraagde middelen op dit moment is onvoldoende concreet en toetsbaar. Uitgangspunt is dat de OD NHN eerst robuust wordt en dat hierbij een duidelijke fasering wordt aangebracht. Dit voorkomt het risico op dubbele kosten en maakt inzichtelijk welke investeringen noodzakelijk zijn voor de basis op orde is gebracht en welke investeringen daarna nodig zijn. Specifiek voor ICT geldt dat in eerdere jaren al middelen zijn verstrekt voor het Masterplan ICT. Daarom is het noodzakelijk dat inzicht wordt gegeven in de voortgang en de resultaten van deze eerdere investeringen. Welke onderdelen zijn gerealiseerd en welke nog niet. Waarom zijn aanvullende structurele of incidentele middelen nodig. Daarbij dient monitoring en verantwoording richting de deelnemers goed te zijn ingericht.
3. De uitvoering van de overige in de Kadernota genoemde onderdelen ambitiearm en sober vorm te geven en deze te laten aansluiten op het robuust worden van de OD NHN.
 1. *Eerst robuust, daarna verdere uitvoering*

De OD NHN moet eerst robuust worden, zodat de organisatie goed en betrouwbaar kan werken. Daarom ligt de focus op het op orde brengen van de basis en op het uitvoeren van wettelijke taken op een sober noodzakelijk niveau, tegen zo laag mogelijke kosten. Pas wanneer de OD robuust is en de basis op orde is, kan worden gekeken of taken uitgebreider of anders kunnen worden uitgevoerd.

Kanttekeningen en risico's

Uitvoering Plan van Aanpak Robuustheid

Het Dagelijks Bestuur geeft aan dat zonder structureel extra geld het Plan van Aanpak Robuustheid niet kan worden uitgevoerd. Daardoor voldoet de OD NHN per 1 april 2026 mogelijk niet aan de landelijke robuustheidscriteria. Dit kan verscherpt toezicht vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opleveren.

Bezuinigingen

Bij de Kadernota 2026 heeft uw raad gevraagd om duidelijke bezuinigingen van 3%, 5% en 7%. Omdat dit niet goed was uitgewerkt, heeft de raad toen besloten te streven naar een verlaging van de bijdrage met 5%. Uit de Kadernota 2027 blijkt dat hiervan maar een klein deel is gerealiseerd: iets meer dan 1%. Het grootste deel van de beoogde bezuiniging is dus niet gehaald.

Alternatieven

Een alternatief is om geen zienswijze af te geven op de voorgestelde besluitpunten. In dat geval volgt de gemeente het voorstel van de OD NHN zonder aanvullende richtinggevende kaders mee te geven over prioritering, fasering en onderbouwing van de werkzaamheden. Daarmee wordt afgezien van bestuurlijke sturing aan de voorkant op het robuust worden van de organisatie en de wijze waarop ontwikkelopgaven worden opgepakt.

Het volgen van dit alternatief leidt er daarnaast toe dat de gemeentelijke bijdrage stijgt met € 188.000,- per jaar.

Samenwerking en participatie

De stukken zijn binnen de regio Alkmaar ambtelijk afgestemd. Er heeft geen participatie en inspraak over dit voorstel plaatsgevonden.

Financiën

De voorgestelde indexatie van 7,94% volgt de afspraken binnen de FUGR en sluit aan bij de indexatiebrief van de Regietafel. Het percentage is hoger dan gebruikelijk, omdat hierin naast de reguliere indexatie ook een nacalculatie is meegenomen. Met deze nacalculatie wordt achteraf gecorrigeerd voor het verschil tussen eerder geraamde loon- en prijsontwikkelingen en de daadwerkelijke ontwikkelingen. Hierdoor valt de indexatie voor 2027 hoger uit dan in een gemiddeld jaar. Voor de gemeente Dijk en Waard betekent dit voor 2027 een indexatiebedrag van € 109.000.-.

Aangezien de indexatie past binnen de afspraken van de FUGR en de brief van de Regietafel en er verder geen verhogingen zijn voorgesteld, wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen op dit punt. De financiële effecten worden verwerkt via de P&C-cyclus.

Communicatie

Over dit voorstel vindt geen actieve informatie plaats richting inwoners en ondernemers.

Uitvoering

Het besluit van de raad wordt kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van OD NHN door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit. Het Dagelijks Bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op alle ingekomen reacties en legt deze voor aan het Algemeen Bestuur. In deze vergadering wordt de Kadernota 2027 definitief vastgesteld en verwerkt in de conceptbegroting 2027 die vervolgens voor zienswijze aan uw raad wordt voorgelegd.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Kadernota 2027 ODNHN

Bijlagen ter informatie

1. Aanbiedingsbrief